

פרשיית השבוע

מגזין להגות והסברה יהודית

על השולחן

הרב אברהם ישראל פרידמן

פרשת ואתחנן תשפ"ב גיליון מס' 600

התורה. נעים לו פה, בבית-המדרש. טוב לו.

ולא היא.

אבל הדגש של רבי עקיבא כאן הנו שבלימוד התורה - ואף בהרבצתה ברבים - יש משום "ואהבת את ה' אלוהיך". זו לא רק אהבה לתורה; אלא בעיקר לנותן-התורה. "חבוקה ודבוקה בך - בתורתך".

בעוד מעשה חנניה מישאל ועזריה שיין לפרשת 'ראה (איסור עבודה-זרה) הסיפור מסמר-השיער אודות רבי עקיבא והרבצת-התורה שלו כרוך דווקא עם... מידת ה'אהבה' - -

במסרקות של אהבה

1.

רבי עקיבא אומר: 'בכל נפשך' - אפילו נוטל את נפשך. תנו רבנן: פעם אחת גזרה מלכות הרשעה שלא יעסקו ישראל בתורה. בא פפוס בן יהודה ומצאו לרבי עקיבא שהיה מקהיל קהלות ברבים ועוסק בתורה. אמר לו: עקיבא, אי-אתה מתירא מפני מלכות?

אהבת-התורה הולכת אפוא שלובת-ידיים עם קדושת התורה - דברי אלוקים חיים ומלך עולם. התחושה שאנחנו אוהבים את נותנה, בורא כל-עלמין.

כולנו רגילים אפוא לקרוא רק את סיפת דרשתו: "ובכל נפשך - אפילו נוטל את נפשך", אולם אם נשים לב הרישא עוסקת ב"ואהבת את ה' אלוהיך". באהבת הבורא יתברך בכל לב ובכל נפש, עד-כדי כלות-הנפש למענו יתברך.

אמר לו: אמשול לך משל למה הדבר דומה: לשועל שהיה מהלך על גב הנהר וראה דגים שהיו מתקבצים ממקום למקום. אמר להם: מפני מה אתם בורחים? אמרו לו: מפני רשתות שמביאין עלינו בני אדם וכו' ומה במקום חיותנו אנו מתיראין, במקום מיתתנו על אחת כמה וכמה, אף אנחנו עכשיו שאנו יושבים ועוסקים בתורה שכתוב בה {דברים ל-כ} כי הוא חייך ואורך ימיך כך אם אנו הולכים ומבטלים ממנה על אחת כמה וכמה, אמרו: לא היו ימים מועטים עד שתפסוהו לר"ע וחבשוהו בבית האסורים וכו' (גמרא ברכות סא, ב.)

המילים במדור זה ובחבריו - כולי תקווה - מתעטפים בעטיפת ה"ואהבת". זהו המסר הכי-בולט שלו. במקום לדבר על המעשים; אנחנו מדברים על וללכבות.

זוהי, בעצם, פרשה של דבקות עילאית, אהבה עצומה ויוקדת, ללא-מיצרים, בנותן התורה. רבי עקיבא לא מסוגל להתנתק מהגמרא, ואף בבית-האסורים הוא יאחו ב"דף של ספינה" ויקהיל קהילות ברבים (גמרא יבמות קכב, א).

אנחנו אוהבים - עוד מימי הכיתה העליזים וספרי 'כה עשו חכמינו' - לכרוך את סיפור 'מסרקות של ברזל' של רבי עקיבא בסיפור חנניה מישאל ועזריה ככבשן האש. שניהם הלא סיפורים הרואיים של מסירות-נפש למען קיום מצוות

אנחנו מדברים על קשר פנימי עם המצוות. אהבה - שעזה כמוות - לאבינו אוהבנו שבשמיים.

2.

ועוד מחשבה.

כשאומרים בשידוכין שבחור פלוני מתמיד ו"אוהב ללמוד" מתכוונים לבטח על אהבת הלימוד

"אמר רבי עקיבא: אשריכם ישראל.. - את אומה מאושרת! אין אומה אומללה ועזובה מכם בעולם, אבל ענוייכם מוסיפים לכם טוהר נוי, עוז ועצמה!" (לפרקים, חלק ב' עמוד תקכ"ה)

ואלה המשפטים - משפט לתנים

ילד בגיל נעורים עלול לחוות תנודות וזעזועים רוחניים משמעותיים, נוסח: 'יחוגו ינועו כשיכור.. יעלו

הרים יירדו תהומות'. אל תיבהלו. זה הכי נורמאלי בעולם. כך נראה לעיתים גיל עיצוב הזהות. אם רק נסתכל לו לנער בלובן העיניים בכנות ונבין לליבו הפצוע - נוכל למזער נזקים. כי הוא לא 'סחורה פגומה'; הוא בן-

אדם. כאבו איתו את כאב חינו!" (מתוך הספר 'דרכיו')

הפנקסו של החנך

דילחות הינוכיות אקטואליות

שהילד לא יחליק על הקרח..

האם לעיתים יש להותיר את האחריות למעשי הילד - בידיו? <<< האמר תגובה למאמרו של הרב פליסקין בשבוע שעבר

הרב א. י. פרידמן

מכון 'בלבבי'

כמו הקוראים הרבים - בכל מקום שהם - גם אני קראתי בשקיקה ובהנאה מרובה את מאמרו המחכים והמאלף של ידידי גאון חכמת הנפש ואיש החינוך הנודע הרה"ג רבי יחיאל פליסקין שליט"א אודות הילד המתבגר וטילוי, שהתפרסם כאן בשבוע שעבר. בדבריו, הביא מעשה נפלא.

המעשה היה בבת-סמינר שביקשה מהוריה רשות לנסוע עם חברות להחלקה על קרח במקום שאינו נפרד לגברים ונשים. לא היה זה מקום של פריצות והוללות, אבל מכל מקום לא הייתה בו הפרדה, באופן שאינו תואם לגדרי הצניעות.

ההורים השיבו לה: "הרב שלנו סבור שלא ראוי לנסוע לשם, ולכן אנחנו ממליצים לך לא ללכת. אך מכל מקום את ילדה גדולה, ומה שתחליטי לעשות - נקבל".

הבת התלבטה משך שעה ארוכה, כשהיא מנסה לשכנע את ההורים להסכים, ואף שערי דמעות נפתחו... ההורים השיבו שעמדתם לא משתנית, אבל לא מונעים ממנה לפעול לפי בחירתה.

בסופו-של-דבר, קיבלה הבת החלטה. היא התקשרה לחברותיה, והודיעה להן שהיא לא נוסעת עממן כי הוריה מתנגדים, ושייסעו בלעדיה. לאחר מספר דקות, התקשרו אליה החברות ואמרו: "אנחנו לא רוצים שתפסדי, ולכן את תבחרי מקום שיהיה מקובל על הורייך, וניסע כולנו לשם". וכך היה.

מכאן הסיק הרב פליסקין כי לפעמים מדברים על תגובה של "כן" ו"לא"; אולם כאן אנו יוצאים מהקופסא, ומכירים סוג חדש של תגובה, שיכול להתאים בחלק מהמקרים, בפרט אם המקום המדובר אינו גרוע במיוחד: (1) אנו מציגים בפני

הילד את הקו של הבית. (2) מביעים ציפיה ותקווה שהוא יציית. (3) אולם משאירים למעשה את הבחירה לו ולמצפוננו. ומה תהיה התוצאה:

תלמודא

חושג תלמודי אחד

מענייני השעה:

ההגהה של ראש

ישיבת הברון

בגמרא ברכות (כט, ב) למדנו: "ואמר רבי יעקב אמר רבי חסדא: כל היוצא לדרך צריך להתפלל תפילת הדרך".

יש לעיין - הקשה ראש ישיבת חברון הגאון רבי שמחה זיסל ברודיא זצ"ל בהגהותיו לגמרא שהגיעו לידינו לפני למעלה מעשור - הלא משנה מפורשת היא לקמן פרק הרואה בדף נד. לכן נראה דר"י אמר ר"ח אתא לפרש דתפילה קצרה היינו תפילת הדרך.

ועל כן צריך לומר דלקמן דף ס. איתא דאמר תפילה זו בלי ברכה בחתימתה וכן אמרינן דחותם 'ברוך אתה ה' שומע תפילה'. וע"כ כמש"כ.

ולפי זה - ממשיך הגרש"ז - מה שאנו אומרים תפילת הדרך בשעת נסיעה אינו גומר בברכה. ועי' בפ' המשניות בסו' הרואה משנה זו, דכ' דאין על זה גדרי תפילה שנצריך כוונה, ולצד מזרח, וברכה, אלא זו בקשה והודאה בשעת נסיעה לעיר ובשעת יציאה.

ועיין רמב"ם שהביא זה בה' ברכות - ולא בה' תפילה - בפ"י הכ"ה. ואמנם לא הזכיר חתימה בשם ומלכות, ועיין שם באותו פרק בהלכה א' שכתב: "... ודברים אחרים הרבה שאין בהם פתיחה ולא חתימה תיקנו חכמים דרך שבח והודאה להקב"ה", עיין שם היטב וע"ש בהגהות מיימוניות בהלכה כ"ה שם הביא דהטור סבור דחותם בברכה בשם ומלכות, וכן פסק בשו"ע וזה דלא כהרמב"ם.

וגם מרש"י ראה כרמב"ם. דהרי מפורש בדבריו לקמן ל. ד"ה לישתף נפשיה דאל יתפלל תפילה קצרה בלשון יחיד אלא בלשון רבים הרי דכאן עסקינן בדין תפילה קצרה. במי שעדיין לא התפלל וכדשם. ומשמע דבהתפלל לא מתפלל זו דבשם ומלכות היא.

ובעיון בסוגיה נראה כי אכן 'תפילת הדרך' שייכת לפרשת 'תפילה' ולא לברכה וכדומה, שהרי לאחר מכן (ל, א) למדנו שהגמרא דנה מאימתי "מתפלל" תפילה זו. ומשמע שמדובר בתפילה. וכן למעשה כל הסוגיה לפני עוסקת בסוגית "תפילה קצרה" ומשמע שבפרשת תפילה עסקינן.

אולם למעשה, כיום אנו נוהגין לסיים בשם ומלכות, ומשמע שנוקטים אנו כי מדובר בברכה. ועיין. ורק פתחנו פתח לעיון בין השיחים.

בחלק מהמקרים - הילד יחליט לנסוע למרות זאת. ובחלק מהמקרים - הוא יחליט לציית לדרך של ההורים. עד כאן דבריו המחכימים.

מבלי להיכנס לגופה של סוגיה מאתגרת, חושבני שנעוץ כאן מסר-המסרים של החינוך והוא: "שתהא שלהבת עולה מאליה" וכפי שהפליא לפרש הרש"ר הירש בסגנונו הייחודי שלו: "תפקידו של המחנך - לעשות עצמו מיותר!"

בניגוד למה שחושבים, תפקידו של המחנך אינו להעמיד עצמו בפרונט. נכון, הדרך להאציל ערכים עוברת במחנך שמהווה דוגמה אישית למסרים והתכנים שהוא מעביר השכם-והערב, בחינת "אם מלאך ה' צבקות - יבקשו תורה מפיהו". אבל לצד זאת חשוב תמיד לזכור כי נשמת החינוך היא להפוך את התלמיד למחנך של עצמו!

היינו - שאנחנו מטמיעים בקרבו ובנפשו עמוקות את הערכים, והוא יצטרך להיצמד אליהם בהמשך מאהבתו העמוקה אליהם, ויהיה בבחינת: "חי נושא את עצמו!". בדיוק כמו התינוק שאנחנו עוזרים לו בצעדי הראשונים, אולם השאיפה שיידע ללכת לבד.. (אם תרצו: נותנים את החכה ולא את הדגים).

המבחן האם חינוכנו את התלמיד כדרך החינוך האמתית - לחנך את עצמו! - נמדדת אפוא בימים שהמחנך נעלם. בימי הישיבה מדובר כמובן על ימי 'בין-הזמנים' בהם אין 'משגיח' מפטרל; וכשמדובר באברך - כל מהלך חייו הינו למעשה עצמאי ולצד אווירה חברתית, הוא מנוטרל מהשפעות אלא אם - כן יעצים ויחזק עצמו ברוחניות.

משכך אפוא עיקר החינוך הוא ליצוק בקרבו של החניך אהבה לתורה וליראה ולעבודתו יתברך. שיקשור הוא קשר של כימיה, קשר של קיימא - עם התורה והתפילה, כך שרגליו שלו יוליכו עצמן - כמו מאליהן - אל בית-המדורש בו הוא מתחבר לבוראו, מקום שכספה והשתוקקה נפשו, עד שיצהיר הוא: "פה אשב כי אוויתיה".

אז נכון, בימי טל-ילדות, בעודו כמו שתיל רך הנע ונד ברוח להכא ולהתם, הילד נזקק למחנך צמוד כדי שידריכו על כל צעד ושעל. אזי המחנך עומד בפרונט ומתווה את הדרך. אבל בסופו-של-יום המטרה היא שהילד לא יצטרך את המחנך. שהוא ירצה - מעצמו - ללכת בדרך הסלולה, כי הוא ירגיש בה כי טוב.

בייחוד בגיל ההתבגרות הרגיש והשברירי, בו הנער המחפש את דרכו חש 'עצמאי', ואיש - בוודאי בעל מרות - לא יעז להיכנס לטריטוריה שלו, חשוב לעיתים להעביר את המושכות לידי הנער כדי שיחנך הוא את עצמו. כדי שיהא "שלהבת עולה מאליה".

אנשי העשה

סיפור יהודי לשלחן שבת

ובמטרה שלא לשוות לביקור מעמד של ביקור רשמי-משהו, וביקרנו במעונו של ראש-הישיבה הגאון רבי נתן-צבי במעונו שברחוב העמלים. רה"י נח אבל הסכים לקבל את האורח ובירכו בברכת הצלחה בכל מעשי-ידי.

לאחר מכן יצאנו לסיור קצר - אך רב רושם - בבתי-המדרש 'בית ישעיה', 'הרב קסטנר' ועוד ועוד, שהיו הומים בלומדים ההוגים בסוגיה בריתחא דאורייתא. קול התורה הדהד בחלל.

לא ידעתי האם הביקור יעשה פירות. אבל ניסיתי את מזלי.

לאחר שבועות אחדים, חה"כ בן-סימון נואם בכנסת. במסגרת הנאום, הוא סונט באלו המבקשים לגייס את בני-הישיבות. "הייתי לאחרונה בישיבת מיר בירושלים", הוא מספר בקול נרגש, "ומי שיחווה את החוויה הזו - יבין למה לא צריך לגייס אותם. איזה קול רועם של לימוד תורה מהמוני תלמידים שמעתי."

"פגשתי גם בראש הישיבה שבמסירות נפש, וכשהוא במצב חולני ובקושי יכול לקום מהמיטה, מנהל ברמה ישיבה עם אלפי תלמידים שעמלים בתורה. נפעמתי מהמחזה והוא לא ימוש ממני לעד."

אינני יודע - אודה - כמה הביקור הזה השפיע הלכה למעשה, אבל זה רק הראה לי מהו כוחו של גיליון פרשת שבוע תמים ואיך הדברים מתגלגלים בעולם.

מהכנסת לישיבת מיר

"מדבר חה"כ ממפלגת העבודה", הוא פתח.

הופתעתי. זו הייתה נשמעת 'מתיחה'. ואז הוא

המשיך: "אני נהניתי מכל מילה; אבל לא מסכים עם אף מילה!"

היה זה לפני למעלה מעשור, בשלהי שנת תשע"א.

הטלפון שלי מצלצל. על הקו נשמע אדם בעל קול חד. "שלום", נשמע הקול. "אני חה"כ בן-סימון ממפלגת 'העבודה'."

הופתעתי. במחשבה ראשונה חששתי - ובצדק - שמדובר ב'מתיחה' מאיזה חבר שחמד לי לצון. אבל הוא אישש לאלתר שאכן מדובר בחה"כ המדובר: "שלחת אליי מייל אמש עם עלון לפרשה. אני רוצה לומר לך שאני נהניתי מכל מילה; אבל לא מסכים עם אף מילה!"

היה זה בראשית-דרכו של הגיליון שלפניכם, שאז, אם אינני טועה, נקרא עדיין 'הגיוני הפרשה'. בבסיסו עסק העלון בעיקר בסוגיות אקטואליות תוססות, עם תיבול עדין מתוך פרשת השבוע.

מתוך אידיאל לקרב לבבות לאבא שבשמייים, שלחתי את הגיליון - בין היתר - לדוא"ל של חברי כנסת רבים, שבעיניי נראו כרלוונטיים.

אחד מהם היה חה"כ בן-סימון ממפלגת 'העבודה', שדומה היה בעיניי שהדברים יכולים לדבר אליו. כמובן שמדובר היה בהימור גרידא.

לאחר מכן הגיע הטלפון הנזכר. חה"כ בן-סימון הזמין אותי לכנסת. "מתי שתרצה - תוכל להגיע ולדבר איתי". ביום מן הימים הגעתי, והוא הזמין אותי לארוחה דשנה במזנון הכנסת.

ציידתי את עצמי מראש בבקשה אישית תמה: שהוא יגיע לביקור בישיבת מיר, בה למדתי, ויתרשם מקול התורה המהדהד.

הוא הסכים.

לאחר כמה שבועות הוא הגיע, אפילו בלי עוזר (כדי לא לעשות 'רעש'

לתשומת-ליבכם!

מהדורת הדפוס מצומצמת! ניתן לקבל את הגיליון למייל ללא תמורה בשליחת דוא"ל לכתובת: abyisrael@gmail.com

שיחות לילה

שיח יהודי פורה בעבודת ה'

ונרתמים - למלאכת הקודש שאין יפה ונדרשת הימנה. קראנו - אפוא - לילד בשמו.

(כתוצאה, לגמרי בלתי-צפויה, נולד הספר 'דרכו' ככזה שנוגע בסוגיות חינוכיות בצורה לבבית ופרקטית (כאחד) לצד זאת, גיליון זה - בייחוד במדור 'מלווה מלכה' - בא להעניק במה משמעותית להתרחשויות האקטואליות מזווית יהודית. מבט מקורי וטוב על השבוע שחלף ומאורעותיו. אינספור כותבים נדרשים לכתוב על התרחשויות אקטואליות תוססות שהכל דשים בהן, מהזווית האישית שלהם.

בתקווה שיהא שמיא רבא מברך. כי בשביל זה אנחנו כאן.

נבואה חשבון

600 גיליונות פרשת השבוע - זה בהחלט זמן של חשבון-נפש על העבר ומחשבות על העתיד.

מדובר, בס"ד ב-12 שנים של חשיבה מתמדת, בעזרת חונן הדעת, להביא את המיטב לקוראים, הנמנים על כלל גווני-הקשת ומפוזרים על פני תבל (זה הזמן לומר תודה למנויים מאנגליה שמטים עימנו חסד ומדפיסים שם את הגיליונות לזיכוי-הרבים).

יחד איתכם אנחנו עושים 'סיעור-מוחות' במטרה להשתדג הלאה ולהביא עוד גיליונות (וספרים) לציבור, לצד הסדרה החינוכית 'דרכו' וספר 'פרשת דרכים' שהתכנים שלהם ראו אור לראשונה מעל בימה זו. אם יש לכם רעיון למדור חדש, או לתיקון הקיים, נשמח לדעת. ויהא רעווא שיתגדל ויתקדש שמיא רבא.

אנחנו תמיד

אנחנו ישראל פריאן

של כל יהודי

ישאלו הקוראים: מהי תורת גיליון 'פרשית השבוע' על רגל אחת?

הנה התשובה: "אָהֶבֶת". אהבת הקב"ה, תורתו ובניו. גיליוננו זה בס"ד איננו גיליון המיועד לכל יהודי באשר הוא; הוא של כל יהודי באשר הוא.

כפי שאתם לבטח שמים לב, גיליון זה איננו משויך וסקטוריאלי. הוא מביא מידי שבוע מתורתם של חכמי המוסר בדיוק כשם שהוא מביא מרועי החסידות ז"ע.

גיליון 'פרשית השבוע' מקפיד להעניק במה לגאונים וצדיקים מכלל החוגים, אשר כולם קודש הם ולעובדו יתברך הם באים.

כך למשל לקראת ג' בחשוון נקדיש דיבורים וסיפורים על מרן ה"ביע אומר" ז"ע; ובא העת, נקדיש דברים לזכר מרן הגרי"ש אלישיב זיע"א; ובזמן של הסתלקות אדמו"ר"ם ורועי ישראל - ניתן לכך ביטוי במדורים השונים (לעיתים גם במדור החינוכי, אודות למשנתם החינוכית).

הגיליון וכתביו אוהבים כל יהודי, או לפחות רוצים מאוד לאהוב כל יהודי. כי גולת-ההכותרת של הגיליון שלפניכם היא: "ואהבת".

זה אומר גם, שמכניסים לב ונשמה בכל מילה. 'קומזיץ חברי' כפי שקורא לזה מכרנו אמן הקולמוס, הרב רבי זאב קופילוביץ. איננו מטיפים, אנחנו מדברים יחד, זה עם זה.

לקרוא לילד בשמו

מתוך כך, גם מדור החינוך איננו עוסק בהבאת רעיונות חינוכיים - ידועים יותר או פחות - אלא בעיקר בהבאת מסרים של נשמה מעולם החינוך, ולעיתים רבות בסוגיית הנער הבוכה - הנער המתמודד, בכתבים רגישה וכנה, של 'גבוהה העיניים' תוך מסע מרתק ומעצים אל נבכי-הנפש. אנחנו לא מדברים על "תופעות" בלב צונן; אלא על אנשים, ובעיקר - עם אנשים. מסתכלים בלובן העיניים של קובי או מוישי, מתוך אהבה גדולה, מה שהוכח - בייחוד בדור של "רחיצה בחמין" בערב שבת, ומניסינו האישי - כמחולל נפלאות.

איננו עוצמים עיניים למול סוגיות חינוכיות רגישות וכאובות, בפרט בגיל ההתבגרות. בגיליון זה, כאמור, ברגישות וכנות מתבקשת, נגענו בסוגיות חינוכיות ריאליות המעסיקות רבים מאתנו. סוגיות הכי-אנושיות. לא הפרחנו לאוויר סיסמאות חינוכיות אלא הסתכלנו בלובן העיניים של הנוער דהיום וניסינו לנתח מורכבויות, במלקחיים עדינות, ובעזרת מחנכים רבים וידועים שנרתמו -

דבר העורך

מקומו של עזון

זה קרה בשעת צהריים ירושלמית-סתמית של לפני 12 שנה, ליד פנימיית 'שלמי שמחה' של הישיבה הקדושה - ישיבת מיר.

חברי לספסל והחברותא בישיבה (לעיתים בביהמ"ד 'אלכסנדר' ברחוב בית-ישראל פינת מאה שערים) - ידידי הטוב הרב יחיאל רובל שליט"א, הגיע עם הצעה. היה זה לאחר שהצעתי בפניו מספר הגיגים ורעיונות, הוא 'זרק' רעיון שכדאי שאכנסם כעמיר גורנה ואוציא עלון קבוע לפרשה, ומי-אז, כפי שאומרים מי שאומרים, הכל היסטוריה. זה היה עוד בימים שבהם - אולי מטעמי שידוכים ולא רק - קראתי לעצמי בכינוי-העט: "אבישי פרי" (יש כאלה שנוקבים ב'שם' עד היום..). מידי שבוע בשבוע הייתי סר ל'דפוס חדווה' שברחוב שמואל הנביא ומדפיס את העלונים ומשם משתדל לשגר אותם לכל עיר ועיר, ככל הניתן.

המלאכה הזו - אודה - לא תמיד קלה. אתה נדרש לגייס מידי שבוע רעיונות טובים, לרוב לא מלוקטים, על הפרשה. המוח צריך לקדוח היטב.

בהקשר הזה אציין, כי היה - ועדיין - מדובר בחוויה מאתגרת בשבילי. שעות ליל-שבת טמירות, שבהן אתה מתמלא כיסופין והשתוקקות לריבון עלם ועלמייא, מוקדשים לעלעול במספר ספרים שמרוויים את צימאוני, ודרכם אני מנסה לפלס דרך משלי כדי להעלות מטמוניות.

בתחנת-ביניים זו, אני רוצה לנצל ההזדמנות ולהודות מעומקא דליבא לכל אלו שהעשירו והשביחו את העלון בכתבתם היפה והנוגעת-לליבנו, אם בטורים, אם בשירים (ולא אפרטם כי רבים המה, וולא ארצה להחמיץ איש) אם כי חובה לעלי להודות לידידי הרב שלום דיין שליט"א על עיצובו המושקע והייחודי של הגיליון. תודה מיוחדת לאיש על העדה רבה של העיר העתיקה ונשיא מוסדות 'ישיבת צפת' הגרמ"ד קפלן שליט"א על סיועו הכביר בהוצאת העלון מידי שבוע בשבוע. הנני מלא הוקרה על כך.

הרב אברהם גליס - ירושלים

שיר ל-600

בדבקות מרשימה, התקדה, יעילות

הגליון השבועי נכתב דרך קבע,

יש בו שכל של נושאים, הוא רחש

פעילות

לעולם לא אפר, מגן הוא בצבע.

עורכו הנכבד בשבת הוא אורחני

חששי עד מוצ"ש הוא בא, מתארח,

עם צוף אפריו מענג שבתנו

כתיבתו ערכה, עם טעם וריח.

מדוריו עמקים, עם השקפות ודעות

ומשלים בו שלובים להחדיר את הפסר,

לא גליון ולא שנים, כבר ישנם שש מאות

ועורף כה חרוץ שעבודתו נשל עשר.

שישתו הרבים ממעינה הטהור

יבואו סיחיו לנפשם לרויה,

שתחשיף להפיץ בקביעות את האור

ולא תעצר לעולם הנביעה.

הסופר הרב יעקב ב. פרידמן

המילים שגולשות

עם הקפה..

בעקבות מאמר שפרסמתי בעבר, התלונן אחד מקוראיי על השפה הכבדה, לעיתים נמלצת במאמריי, וטען:

"המילים שלך לא גולשות לי עם הקפה".

מכל הביקורות שקיבלתי, הביקורת הזו עוררה בי מחשבות. גם על ציבור הקוראים של תשפ"ב וגם על תפקידם של סופרי תשפ"ב. האם זה רצונו של הקורא בימינו? שמאמרים יגלשו עם הקפה כאילו היו עוגיות? האם אין מקום בימינו להגות ולעומק?

אנחנו מצויים בדור נהנתן. תרבות המדיה משתלטת על המרחב, ומפתה את קוראי זמננו לפסיביות וצבעוניות. הספריות במרחב החילוני הולכות ונכחדות. גם את המזון הספרותי-רוחני רוצים היום צעירים בצבעים וצלילים. הגישה הזו גולשת גם לחברה החרדית, לעיתונות שלה, לספרות, ובכלל לתרבות הצריכה, שמתאפיינת בנוחות ונינוחות. האדם בימינו מבקש מנוחה ונועם גם ברגעים הנדירים שהוא עמל.

האם הקורא בימינו אינו מבקש חכמה?

גם זה לא נכון. מי שמזדמן לחנויות ספרים תורניים, נוכח שקיים ביקוש אדיר לסוג מסוים של ספרות תורנית. ומשיחות עם מולי"ם בני ימינו אנחנו לומדים על הגישה הכובשת את הלבבות בימינו.

הציבור מבקש חכמה. אבל הוא רוצה את החכמה שלו קלילה. זורמת. נינוחה. הוא מבקש שהעומק עצמו יגלוש לו עם הקפה.

בשיחה שקיים מרן הגאון רבי שמואל רוזובסקי עם מחנכים צעירים אמר:

התפקיד של ר"מ בזמננו, יותר מאשר להתמקד בטיב היין, לקרב את היין שאנחנו משקים לגביעי הדור. מי שלא יקרב את היין לגביע, ישחית אותו לריק, ויוסיף זוהמה ומהומה.

הכישרון המובהק של אחייני וידיד נפשי הרה"ג רבי אברהם ישראל פרידמן, מטובי הדולים ומטובי המשקים של אוירת הישיבה והשקפת בית המדרש, עובר בהצלחה ובכישרון בקו-התפר הדק הזה. הוא מצליח בספריו ובמאמריו להשקות את קוראיו מיינו העתיק והמבושם של עולם הישיבה - בקנקניו המתחדשים של דורנו. הוא מצליח להקפיד על איכות היין, ארומתו וישנותו, כמו על הקנקן החדשני הנדרש בעולם נהנתן.

ר' אברהם ישראל מצליח להעשיר את קוראיו בחשיבה רעננה, מחשבה-שניה, והסתכלות מפתיעה, והוא גם מצליח לגרום לכל העומק והמתיקות של משנתו לגלוש לנו עם הקפה.

הוא מצליח להעביר אל השחור-והלבן של כתיבתו גם צליל וצבע.

ר' אברהם ישראל ציר נאמן וידא אריכתא להגותו של בית המדרש הישן מתוכו צמח, מצליח להעביר את רוחו ומשנתו בכלים מתחדשים, ולהתאים את היין הישן גם לחכו של הקורא הצעיר. כה לחי!

צפת פינת

לונדון

מריחוק מקום ומקירוב לב, הנני מברך את הרב פרידמן שליט"א, לרגל הגיעו לציון-דרך הנפלא, גליון השש-מאות.

בין אלפי ורבבות אלפי הגליונות היוצאות לאור מדי שבוע, צץ בפני עיני מזה זמן רב גליון "פרשת השבוע".

אמרת בליבי, גליון עם שם כזה נדוש "פרשת השבוע", מה כבר יכול להיות. אבל משהו משך אותי, אולי העיצוב הנחמד...

הצצתי, ונפגעת... ומאז לא עובר שבת מבלי שאעבור עליו, על כל מדוריו, בשקיקה ובהנאה.

הגליון מביא בכנפיו משב רוח מרענן, על החיים ועל גידול הצאצאים בנחת, ברוגע ובשמחה הו א מ ע נ י ק חיזוק ומוטיבציה לשחות בזרם החיים העמוסים, לראות בטוב ולהסתכל על הכל בצורה אופטימית.

הרב פרידמן ברוב כשרונו, מביא לנו מדי שבוע בשבוע ממיטב פרי רוחו והגותו, וברוב ענוותנותו נותן במה למיטב הכותבים והוגי הדעות בציבור שלנו, כאשר על הכל חופפת השראה מיוחדת מאוירה המרומם של עיה"ק צפת, עיר הגדולים והמקובלים.

ובכן אברכו בברכת ידיד, שיזכה להמשך בהצלחה בפעליו הכבירים להגדיל תורה ולהאדירה.

ל. בערגער
לונדון

הרה"ג רבי יעקב עמאר שליט"א

שוזה לכל נפש

לכ' ידידי היקר הסופר ברוך הכישרון הרב אברהם ישראל פרידמן שליט"א - מח"ס 'דרכו' ב' חלקים, ועורך העלון החשוב 'פרשיית השבוע', שלום רב.

עלון פרשיית השבוע זהו עלון השקפה תורנית על החיים בראי הפרשה, ומשלב בתוכו דברי הלכה ואגדה אקטואליים בצורה יפה ונעימה השווה לכל נפש. 600 גליונות ומטרה אחת - להחדיר אמונה והשקפה נכונה לצעירים ומבוגרים כאחד.

אף ידי תיכון עימך שתזכה להרבות כבוד שמים בדרכך הנעימה, הספרותית והייחודית. עלה והצלח מחיל אל חיל.

הרה"ג רבי אליהו לווין שליט"א - ביריה

בתוך עמנו אנהנו יושבים

לכבוד מערכת 'פרשיית השבוע' והעורך המסור.

לעניין עלוני בתי הכנסת ולעניין עלון פרשיית השבוע. בתי הכנסת בזמננו מוצפים בהרבה מאוד עלונים. בכמה בתי כנסת התקינו מתקנים מיוחדים לעשרות מיני עלונים איש על מחנהו. חלק מהם נחטפים מייד בהגיעם וחלק נשארים עד צאת השבת ובכלל.

הצד השווה לרוב העלונים, קטע על פרשת השבוע או החג; כמה הלכות (לרוב ידועות); בליווי סיפור ממבחר הסיפורים הענקי, למשל בספרי הרב יצחק זילברשטיין נר"ו ספרי המגידים אשר בארץ המה ר' שלום, ר' שבסיל (יודלביץ) הרב שכטר הרב גלינסקי, ואשר עמנו לאורך ימים כמו הר"ש לוונשטיין נר"ו. חלק מהעלונים קשורים לחסידות מסוימת (בכלל זה שומעי לקחו של רב או ראש ישיבה מסוים). אפשר להשיג גם מבחר עלונים כרוכים יחד.

ועתה אם יבוא אברך או בחור או כל מי שיהיה ויאמר גם אני רוצה להפיק גליון לפרשת השבוע, השאלה שתשאל מייד, בלאו הכי אינני מספיק אפילו להביט מבחוץ על כל המבחר, מה אתה מוסיף? למה עליי לעיין בעלונך יותר מאשר בכמה מאות כיוצאים בו!?

זכורני כשהגעת צפתה וראיתי עלון בשם פרשיית השבוע חשבתי מייד מהו בא להוסיף? למי יש זמן לקרוא אותו? ואם כן הוא יחכה בתור אחרי הרבה אחרים. אח"כ נודע לי שעורכו אברך בכולל שאני לומד בו - ויש זוכרים את העורך לפני נישואיו בישיבת מיר. (ומישהו אמר לי שהוא עודד אותו לא רק לסדר את הגיגיו אלא גם לפרסמם).

אחרי המבוא הארוך - אחד העניינים המעסיק ביותר את הציבור הוא 'עמלנו אלו הבנים' יש בגליון זה מדור קבוע 'מפנקסו של מחנך'. מי שמצפה לראות כאן קטע מאחד המומחים בסדר גודל של הרב נחום דיאמנט או הרב יחיאל יעקובזון, וכד' עלול להתאכזב. המחנך הוא העורך עצמו שלא נתפרסם על סדרות שיעורים שלו בעניני חינוך ילדים או בוגרים.

מי שמתאכזב - טועה!! ה'מחנך' הוא אני ואתה וכל מי שמגדל ילדים או בחורים (בנים או בנות)!

דווקא כדאי לראות מאדם המקיים 'בתוך עמי אנוכי יושבת' איך הוא רואה אתגרים בחינוך! בנוסף, העורך מגיע ממשפחה שהחינוך טבוע בדמם החל מהמחנכת הידועה הרבנית ציפורה פרידמן ע"ה. גם ידוע איש החינוך הרב יעקב ב. פרידמן נר"ו. דוד העורך. גם שאר המדורים בעניינים מעניינים ומאלפים.

נאחל למחבר כה לחי! וימשיך עוד רבות בשנים להשקותינו מפרי הגיונו, וגם מספריו שחיבר.

אליהו

הרה"ג רבי נהוראי אלביליה - קריית גת

לחדור ללב של הקוראים

ישנם תהליכים בטבע ובבריאה שברא אותם הקב"ה והם מפעימים ומרגשים כאחד, ובכל דבר אפשר לראות בו את יד ה'... פעם נכנס אדם לגאון הרב שך זצ"ל רה"י פונוביז ושאלו: "כבוד הרב קשה לי הרבה עם כמה דברים בחיים ובעיקר בעיקר שאני לא מרגיש את הקב"ה איך אני יכול לראות אותו? הסתכל עליו מרן הרב שך וכשבבת חיוך קלה על פניו וענה לו: "פתח את החלון"...

"ומה אני אראה?" המשיך האיש להקשות... ענה לו הרב: "תסתכל ותראה את השמים, תראה את המכוניות, תראה את הציפורים. וכי בכל אלה נראה לך שאפשר לראות בהם את יד ה'?" דומה, שכל העוסקים בזיכוי הרבים יכולים להעיד על דבר זה מדי יום ביומו - שהקב"ה נותן לך קו מדי שבוע בשבוע, מה לדבר ואיך לדבר ובמיוחד אם אתה כותב - כיצד תגיע במדויק לליבם של הקוראים..

קנה שם טוב ומקום של כבוד העלון הנפלא "פרשיית השבוע" של ידידי הרב אברהם ישראל פרידמן שליט"א שהגיע בס"ד לסימן "תר" [600] מלשון לתור ולחפש - איך מחבר חיבורים וסולל מסילות לאהבת ה' וחינוך ילדים ומתבגרים בדרך ישראל סבא, ואף פעם לא שוקט על שמריו אלא משבוע לשבוע משתבח כיין המשומר בענביו...

תזכה להגדיל תורה ולהאדירה! אמן ואמן!

ידיך

נהוראי משה אלביליה נ"י - רב בית הכנסת "זכור לאברהם" קריית גת ומחב"ס "ממתק לשבת"

זה מה שקורא בצפת

מהדורה שניה ומורחבת!

דְרֵכּוֹ
הספר של
בין הזמנים

נופש אמיתי זה לשבת עם הקפה במרפסת הצפתית - אל מול הרי הגליל והג'רמק - לנשום מאוויר גלילי צח וצלול ולקרוא ספר טוב עם כתיבה ספרותית משובחת וייחודית כמו הספר החינוכי 'דרכו' שכבש את צפת.

אסופה חינוכית עשירה ומקורית, מלווה בלביטים מחיי היום-יום של כלנו ושזורה בזיכרונות אישיים.

למעלה מ-60 מאמרים משובחים וייחודיים מקולמוסו הנובע והנוגע ללב של הסופר הצפתי הרב אברהם י. פרידמן על: המועדים מזווית חינוכית, דילמות בימי הישיבה, נוער מתמודד ועוד.

המהדורה מוגבלת! מחיר: 30 ש"ח בלבד!
לפרטים ורכישה (מתקבלות הזמנות מרוכזות למוסדות חינוך!)
abyisrael@gmail.com | 050-4116867

... אפילו בכל ההסתרות - ואפילו בהסתרה שפתוך הסתרה - פודאי גם עם... פרטים בקרוב!